

ДЕТСКА ГРАДИНА № 51 “ЩУРЧЕ”

София 1309, район “Илинден”, ул. “Цар Симеон” № 271; e-mail: shturche_51@mail.bg

*Приложение № 1
към Стратегия за развитие*

УТВЪРЖДАВАМ:

ДИРЕКТОР НА

ДГ № 51 „Щурче”.....

/Св. Петрова/

Заповед № 77/16.09.2022 г.

ПРОГРАМНА СИСТЕМА НА ДЕТСКА ГРАДИНА № 51 „ЩУРЧЕ“

I. Общо представяне на програмната система

Предучилищното образование създава условия за цялостно развитие на детската личност и придобиване на съвкупност от компетентности - знания, умения и отношения, необходими за успешното преминаване на детето към училищното образование. Процесът на предучилищното образование е подчинен на прилагането на програмна система като част от Стратегията за развитието на детската градина. Програмната система е цялостна концепция за развитието на детето с подходи и форми на педагогическо взаимодействие, подчинени на обща цел: изграждане на мотивирани личности, владеещи базови компетентности, които осъзнават силните си страни и способности и умеят да ги развиват и прилагат.

Програмната система е основана на разбирането, че главната ценност на детската градина са децата и всички дейности, нагласи и поведение на участниците в образователния процес са съобразени с тях. Екипът, работещ в детската градина се стреми непрекъснато да повишава квалификацията си, за да отговори на динамично променящия се съвременен свят. Интеграцията на деца със СОП, въвеждането на иновативни методи и обогатяване на материалната база са другите предизвикателства пред педагогическия екип, а преодоляването им гарантира постигането на по-високи резултати.

II. Подходи и форми на педагогическо взаимодействие

2.1. Подходи

За постигане на поставените цели детска градина № 51 „Щурче“ използва:

- **Индивидуален подход** – съобразно личностните потребности на детето, в съответствие с особеностите, възможностите и нивото на развитие на детето;
- **Игрови подход** - педагогическо игрово взаимодействие за натрупването на сетивен, познавателен и двигателен опит;
- **Хуманно-личностен подход** – поставяне на детето в центъра на цялостната дейност, уважение към личността и достойнството му;
- **Ситуационен подход** – включване на децата в разнообразни ситуации, които стимулират техните емоционални и познавателни преживявания.

2.2. Форми

Основна форма на педагогическо взаимодействие е педагогическата ситуация, която протича под формата на игра и се провежда само в учебно време.

Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие са: сутрешно раздвижване, дейности по избор, индивидуална работа, творчески игри, занимания по интереси, празници, развлечения, състезания, излети, викторини, подвижни и спортно-подготвителни игри. Организиран се с цел надграждане представите, уменията и отношенията на децата. По желание на родителите в детската градина се осъществяват следните допълнителни образователни дейности:

- ✓ Английски език
- ✓ Приложни изкуства
- ✓ Художествена гимнастика
- ✓ Латино и модерни танци
- ✓ Български народни танци
- ✓ Плуване
- ✓ Футбол
- ✓ Йога

2.2.1. Разпределение на педагогическите ситуации

Разпределение на седмичния брой педагогически ситуации по образователни направления съгласно Наредба № 5 за предучилищното образование от 03.06.2016 г. и всички последващи я изменения и допълнения.

Образователно направление	I група	II група	III подг. група	IV подг. група
	(15 – 20 мин.)	(15 – 20 мин.)	(20 -30 мин.)	(20 - 30 мин.)
	Брой ПС	Брой ПС	Брой ПС	Брой ПС
Български език и литература	1	2	2	3

Математика	1	1	2	3
Околен свят	1	2	2	2
Изобразително изкуство	2	2	2	2
Музика	2	2	2	2
Конструиране и технологии	1	1	2	2
Физическа култура	3	3	3	3
Общ брой	11	13	15	17

С решение на педагогическия съвет за постигане на компетентностите по отделните образователните направления за всички възрастови групи са поръчани и доставени познавателни книжки както следва:

- Първа възрастова група - „Приказни пътечки“, издателство „Булвест“
- Втора възрастова група – „Златното ключе“, издателство „Бит и техника“
- Трета възрастова група – „Златното ключе“, издателство „Бит и техника“
- Четвърта възрастова група – „Приказни пътечки“, издателство „Булвест“ и „Златното ключе“, издателство „Бит и техника“;
- Специална група - „Златното ключе“, издателство „Бит и техника“

2.2.2. Разпределение на основните и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие по възрастови групи през учебно време за учебната 2022/2023 година

Първа и втора възрастова група

Часови интервал	Основни моменти	Основни форми	Допълнителни форми
7.00 – 8.15	Прием на децата		Комуникативни игри, за социализиране и сприятеляване
8.15 - 8.30	Утринно раздвижване		Подвижни спортно-подготвителни игри
8.30 – 9.15	Закуска		
9.15 – 10.00		Педагогически ситуации	
10.00 – 10.30	Подкрепителна закуска		
10.30 – 12.00			Дейност по избор на децата и дейности, организирани от детския учител
12.00 – 13.00	Обяд		
13.00 – 15.00	Следобеден сън		
15.00 – 15.30	Подкрепителна закуска		
15.30 – 16.00		Педагогическа ситуация	
16.00 – 19.00			Игри и други свободно реализирани дейности по интереси. Издаване на децата.

Трета и четвърта възрастова група

Часови интервал	Основни моменти	Основни форми	Допълнителни форми
7.00 – 8.15	Прием на децата		Комуникативни игри, за социализиране и сприятеляване
8.15 - 8.30	Утринно раздвижване		Подвижни спортно-подготвителни игри
8.30 – 9.00	Закуска		
9.00 – 10.15		Педагогически ситуации	
10.15 – 10.30	Подкрепителна закуска		
10.30 – 11.00		Педагогически ситуации	
11.00 – 12.00			Дейност по избор на децата и дейности, организирани от детския учител
12.00 – 13.00	Обяд		
13.00 – 15.00	Следобеден сън		
15.00 – 15.30	Подкрепителна закуска		
15.30 – 16.30		Педагогически ситуации	
16.30 – 19.00			Игри и други свободно реализирани дейности по интереси. Издаване на децата.

2.2.3. Организация на учебния ден през неучебно време за учебната 2022/2023 година

Часови интервал	Основни моменти и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие
7.00 – 8.15	Прием на децата, дейности по избор на децата
8.15 – 8.30	Утринно раздвижване
8.30 – 9.00	Закуска
9.00 – 10.00	Игри, дейности по избор на децата; дейности, организирани от детския учител
10.00 – 10.30	Подкрепителна закуска
10.30– 12.00	Дейности, организирани от детския учител; игри и дейности по избор на децата
12.00 – 13.00	Обяд
13.00 – 15.30	Следобеден сън
15.30 – 16.00	Подкрепителна закуска
16.00 – 16.30	Игри и дейности по избор на децата; дейности, организирани от детския учител
16.30 – 19.00	Игри, дейности по избор на децата; изпращане на децата

III. Гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование

Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование формират в единство у децата както социални, граждански и интеркултурни компетентности, така и компетентности, свързани със здравето и поддържането на устойчива околна среда.

Гражданското образование е насочено към формиране на гражданско съзнание и граждански добродетели и е свързано със знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданина и с умения и готовност за отговорно гражданско поведение.

Здравното образование е насочено към развитие на умения за създаване или поддържане на здравословен стил и условия на живот и за доброволното адаптиране към поведение, благоприятстващо здравето.

Екологичното образование е насочено към формиране на екологична култура, екологично съзнание и екологично поведение в тяхната взаимна връзка с оглед познаване на екологичните закони, защита, подобряване, управление и разумно използване на природните ресурси, както и опазване на природната среда и на екологичното равновесие.

Интеркултурното образование е насочено към усвояване на знания за различни измерения на културните идентичности и за основни характеристики на интеркултурните отношения, формиращо позитивно отношение към разнообразието във всички области на човешкия живот, както и умения и нагласи за конструктивни взаимодействия в мултикултурна среда.

В предучилищното образование гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование се осъществяват във всички възрастови групи - интегрирано в обучението по образователните направления или в допълнителни форми на педагогическо взаимодействие. В ДГ № 51 „Щурче“ е разработена програма по която се осъществява обучението по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование.

IV. Приобщаващо образование

Приобщаващото образование е процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете и на разнообразието от потребности на всички деца чрез активиране и включване на ресурси, насочени към премахване на пречките пред ученето и научаването, към създаване на възможности за развитие и участие на децата във всички аспекти на живота на общността. Приобщаващото образование е неизменна част от правото на образование и се реализира в съответствие със следните принципи:

- гарантиране на правото на всяко дете на достъп до детска градина най-близо до неговото местоживееие и на правото му на качествено образование;

- гарантиране на достъпа на всяко дете до подкрепа за личностно развитие в зависимост от неговите индивидуални потребности с оглед възможността за възникване на затруднения в процеса на обучението и приобщаването, и на необходимостта от подходяща подкрепа;
- прилагане на диференцирани педагогически подходи в съответствие с интересите и стимулиращи мотивацията на детето, съобразени с възрастовите и социалните промени в живота му и адаптирани към способността му да прилага усвоените компетентности на практика;
- приемане и зачитане на уникалността на всяко дете - индивидуалните потребности и възможности, личностните качества, знанията, уменията и интересите, на които образователната институция трябва да отговори по подходящ начин, така че детето да развие максимално своя потенциал;
- равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното образование;
- системен и холистичен подход на организация и сътрудничество между всички участници в процеса на приобщаващото образование - детската градина, училище, център за подкрепа за личностно развитие, детето, семейството и общността;
- гъвкавост и динамичност на процеса на приобщаващото образование съобразно потребностите на децата и в зависимост от спецификата на обществения живот.

На децата от 3 години до 3 години и 6 месеца се извърша ранно оценяване на потребностите от подкрепа за личностно развитие, което включва:

- ранно оценяване на развитието на детето и на риска от обучителни затруднения;
- определяне на необходимостта от допълнителни модули за децата, които не владеят български език;
- определяне необходимост от извършване на оценка от екип за подкрепа за личностно развитие на индивидуалните потребности и предоставяне на допълнителна подкрепа.

На децата на 5 и 6 години в трета и четвърта възрастови групи на които не е извършено ранно оценяване се извършва оценка на риска от обучителни затруднения. В съответствие с индивидуалните образователни потребности на децата, в ДГ № 51 „Щурче“ се предоставя обща и

допълнителна подкрепа за личностно развитие, която осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията им. За реализиране на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие са назначени психолог, логопеди и ресурсен учител. Със заповед на директора се определят екипи за подкрепа за личностно развитие.

V. Методи за проследяване на постиженията

Проследяването на постиженията на децата е една от съществените дейности на педагогическите специалисти и е разписана като задължение в длъжностната им характеристика. То се извършва целенасочено, системно и задълбочено, тъй като има фундаментално значение за изграждането на ясна и точна представа за равнището на детските компетенции в съответствие с ДОС по различни образователни направления. Основните цели на диагностицирането са:

1. Установяване на равнището на представите и уменията на децата.
2. Предоставяне на надеждна информация за постиженията на децата спрямо съществуващите норми за съответните критерии и показатели.
3. Осигуряване на информация за постигнатите резултати на всяко дете от групата.
4. Осигуряване на реална база за определяне на насоките на индивидуалната и груповата работа на педагогическите специалисти.
5. Конкретизиране на мерките, действията и дейностите по време на педагогическото взаимодействие.
6. Проверяване на ефективността на педагогическото взаимодействие.

Методите, които се използват при извършване на диагностицирането са: наблюдение, интервю, беседа, тестове (словесни, рисувателни, невербални, адаптивни), социометрични и творчески изяви.

Отчитане на резултатите

- За всеки верен отговор се дава по 1 точка. Колкото верни отговора има, толкова точки е оценката.
- За задачи с отворен отговор
 - на пълен, точен и изчерпателен отговор се поставят 3 точки;
 - на частичен или непълен отговор се поставят 2 точки;

- на отговор, които не съответства на условието на задачата, се поставя 1 точка.
- За всяко направление сборът от отговорите на всички задачи формира общия брой точки за направление.

Постиженията на децата по всяко направление се отчитат по предварително изградена скала, която има три степени – ниска, средна и висока.

- ниска степен – под 30 % решени тестови задачи;
- средна степен – от 30 % до 70 % решени тестови задачи;
- висока степен – над 70 % решени тестови задачи.

Проследяването на постиженията на децата се осъществява от учителите на съответната група в началото и в края на учебното време, а резултатите се вписват в дневника. В хода на предучилищното образование постиженията на детето се отразяват в детско портфолио.

В 14-дневен срок преди края на учебното време, учителите на бъдещите първокласници установяват готовността на децата за училище, а детската градина издава удостоверение за задължително предучилищно образование.

VI. Механизъм на взаимодействие между участниците в предучилищното образование.

Механизмът има за цел да регламентира конкретните задължения за координирани действия между всички ангажирани субекти в процеса на предучилищното образование за осигуряване на качествено предучилищното образование за всяко дете.

Предучилищното образование, като процес на възпитание, социализация и обучение на децата, се осъществява при взаимодействие и сътрудничество с родителите. Родителите са участници и партньори в предучилищното образование заедно с децата, учителите, директора и другите педагогически специалисти. Сътрудничеството създава условия за постигане на целите по чл. 5 от Закона за предучилищното и училищното образование, както и за формиране на положително отношение към детската градина.

Формите на сътрудничество между детската градина и семейството са обединени в две групи: индивидуални и групови

Индивидуални форми на сътрудничество са:

- индивидуален разговор (среща) между педагогическия специалист и родителя, който се провежда по договаряне;
- информативни разговори – с цел запознаване на родителя с резултатите от предучилищното образование, които се провеждат в началото и в края на учебната година;
- рутинни разговори с цел информиране на родителя за промените в детското развитие и поведение, както и за придобитите умения по отделните образователни направления;
- индивидуална консултация - ако педагогическият специалист трябва да сподели наблюдавани затруднения, които изискват намесата на външен експерт. Той трябва да обясни това на родителите и да подсказе варианти за вземането на решение, което засяга бъдещо развитие на неговото дете.
- по инициатива на родителя - когато родителят среща затруднения при отглеждането и възпитанието на детето или при оказване на помощ в процеса на обучение. В тези случаи е необходимо педагогическият специалист да насочи родителя към работещи стратегии.
- съобщения.

Групови форми на сътрудничество с родителите са:

- родителската среща - традиционна и най-популярна групова форма;
- групи за подкрепа на родители – в нея родителят получава формална подкрепа от останалите родители, по въпроси които не може самостоятелно да реши и търси допълнителна емоционална подкрепа и информация.
- тренинг с родители /училище за родители/- интерактивна форма на комуникация, върху основата на диалогичното общуване между педагогическите специалисти и родителите. Опитът показва, че лекционната форма в нейния монологичен вариант може да повиши информираността на родителите по различни въпроси. Родителите – участници в тренинга, да „разчупят” традиционните си убеждения и вярвания за домашното възпитание, да овладеят нови социални

умения, да променят ценностната си ориентация и да се обогатят с нови психолого-педагогически знания.

- включване на родителите в дейността на детската градина – работилнички, тържества, открити практики, „родител – учител за един ден”.

Други форми за комуникация между педагогическите специалисти и родителите

Във връзка с периодично предоставяне на информация, относно промени в учебната програма, правилата в групата, предстоящи празници, важни събития в детската градина, статии или материали свързани с детското развитие, новини от живота в детската градина, продукти от дейността на децата (рисушки, работни листове, снимки) и др., екипът на детската градина използва следните форми:

- сайта на детската градина;
- фейсбук;
- информационни табла за родителите;
- детско портфолио.

Настоящата програмна система е актуализирана и приета на Педагогически съвет с Протокол №1/15.09.2022 г.